

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ “НЕОФИТ РИЛСКИ”

СТАНОВИЩЕ

От: *Професор, д-р, Ганчо Тодоров Ганчев*
Югозападен университет „Неофит Рилски”
Научна специалност финанси

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *научна специалност „Финанси, парично обращение, кредит и застраховка”* в ЮЗУ.

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1650/03.06.2015 на Ректора на ЮЗУ.

Автор на дисертационния труд:

Мария Костадинова Калинова

Тема на дисертационния труд:

Инвестиционно кредитиране в туризма

1. Информация за дисертанта

Мария Костадинова Калинова е редовен докторант към Катедра „Финанси и отчетност“ при Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Професионално направление 3.8 „Икономика“, докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ с научен ръководител проф. д-р Ганчо Тодоров Ганчев.

Кандидатката за образователната и научна степен „доктор“ е родена на 05.03.1981 г. Средното си образование получава в езикова гимназия „Людмил Стоянов“, гр. Благоевград, с профил немски език. Висшето си образование получава в Университета за национално и световно

стопанство, гр. София, специалност „Икономическа информатика” ОКС „Бакалавър“ и специалност „Финанси”, ОКС „Бакалавър“ в ЮЗУ „Неофит Рилски” гр. Благоевград в периода 1999 – 2004 г. и магистърска степен в Университет за национално и световно стопанство, гр. София в специалност „Финанси” в периода 2005-2006 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е разделен на въведение, четири глави, заключение и използвана литература. Уводът е фокусиран върху актуалността, изследователската теза, целта, обекта, предмета, задачите, методите, ограниченията и трудностите при изследването. Теоретичната база, методологията и резултатите от изследването са разгледани последователно в четирите глави на дисертационния труд. Заключението сумира резултатите от изследването и предлага система за контрол върху риска, свързан с кредитирането на туризма.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Първа глава на дисертационния труд е посветена теоретично-концептуалните въпроси, свързани с кредитирането на туризма. От особен интерес в тази глава е идеята за намаляване на клъстеровия риск за инвеститорите, което не е нищо друго, освен специфична форма на диверсификация на риска. Интересна е и идеята за наличието на връзка между кредитирането на туристическите предприятия и проекти и дестинационния брандинг.

Втора глава е посветена на особеностите на инвестиционните проекти в сферата на туризма. В тази глава се изяснява понятието риск както от гледна точка на конкретните рискове, свързани с туризма, така и през призмата на финансовия и кретииния риск. Главата завършва с агрегиране на рисковете от гледна точка на кредитиращата банкова институция.

Трета глава засяга методорогическите въпроси, свързани с управлението на риска при инвестиционното кредитиране в туризма. Авторката правилно подчинява изследването си на холистичния подход. Фокусът в тази глава е в областта на скалирането, измерването и агрегирането на рисковете. Анализът на тези въпроси завършва с

групирането на инструментите за управление на риска, включително изискванията на споразумението Базел 2.

Четвърта глава е посветена на прилагането на разработените теоретично-методологически подходи за управление на риска по отношение на Парк-хотел „Пирин”, като е предложена конкретна система за управление на риска. В тази връзка е предложен и нов модел за организационна структура на предприятието.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В дисертационния труд могат да се обособят следните приноси.

Обобщени са научните резултати в чуждестранната и българската литература посветени на теоретичните въпроси на управлението на риска при инвестиционното кредитиране в туризма.

Доразвити са разработените от П. Димитров и А. Христовова методи за оценка на риска в туристическото предприятие посредством цифрови рискови коефициенти.

Предложена е система за цялостно управление на риска при инвестиционното кредитиране в туризма.

Анализиран и оценен е риска на равнище туристическо фирма, преди и след прилагането на разработения системен подход за управление на риска.

Въз основа на направените анализи на ниво туристическо предприятие- функциониращ четири звезден хотел, са формулирани насоки за подобряване управлението на риска.

Приносите на авторката са дело на самостоятелни научни търсения. Приносите са адекватно отразени в автореферата и самия дисертационен труд.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

В автореферата са представени две публикации на английски език.

Dimitrov, P., Kalinova, M., Gantchev, G. & Nikolov, Ch. (2015). Exponential forecasting of the monthly volume of the tourism receipts in Bulgaria, *Tourism & Management Studies*, 11 (1), University of the Algarve, Portugal, pp. 104-110;

Kalinova, M. (2015). THE TOURISM REVENUES INFLUENCE ON

THE STOCK EXCHANGE PERFORMANCE OF THE “BIG” BULGARIAN TOURISM COMPANIES, „International Journal of Contemporary Economics and Administrative Sciences“ (Турция и Канада, 2015 г. под печат)

Публикациите са свързани с дисертационния труд и разкриват съществени части от него.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът отразява правилно целите, методологията, съдържанието, приносите и публикациите, свързани с дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Дисертационният труд представлява сериозно изследване в областта инвестиционното кредитиране в туризма. В теоретичен план може да се препоръча да се обърне внимание не само на управлението на финансовите рискове в туристическото предприятие, но и на проблема със специфичния туристически риск в контекста на управлението на кредитния портфейл на банките. Необходима е също така по-тясна обвързка на специфичните рискове в туризма с теорията на полезността и избягването на риска.

8. Заключение

Независимо от направените критични бележки, рецензираният дисертационен труд отговаря на всички критерии и изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, поради което препоръчвам на уважаемото научно жури да присъди на кандидата образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“, професионално направление 3.8. Икономика.

13.06.2015г., Благоевград

Подпис: